

Muutosten myllerryksessä

Syksyn sateessa ja tuulessa voi todeta, että sää on syksyisin tällainen, mutta toivoisi, että lakiuudistusmyllerryksen tuuli hieman laantuisi. Liiton syyskokous/opintopäivät pidettiin Jyväskylässä yhteistyössä SEHL:n kanssa ja kaikki siellä mukana olleet voimme todeta, että järjestelyt onnistuivat hyvin, vaikka osallistujien lukumäärä olisi voinut olla suurempi.

Onnittelut koko liiton uudelle hallitukselle, joka valittiin vuodeksi 2010 ja varsinkin II puheenjohtaja **Claus Harju-Jeantylle**, joka jatkaa vielä uuden kaksivuotiskauden. Onnittelut vielä kerran myös **Heinäveden Sairaankuljetus Ky:lle**, joka valittiin vuoden 2009 sairaankuljetusyritykseksi.

Uusi terveydenhuoltolaki oli syyskokouksen ja koko viikonlopun tärkein keskustelunaihe. Myös luentojen yksi aihe käsittelee lain tulevaisuutta ja siinä sivussa ministeri **Risikon** syyskuussa esittämää aluemallia. Samana viikonloppuna esiteltiin julkisuudessa myös toista, maakuntarajoihin perustuvaa mallia. Tätä kirjoitettaessa emme vielä tiedä mallien tarkkaa sisältöä, emmekä sitä, kumpaa ryhdytään toteuttamaan käytännössä.

Varmaa kuitenkin on, että muutokset toimintakentällä tulevat jatkumaan, mutta samalla ollaan toivottavasti luomassa parempia edellytyksiä yrittämiselle seuraavan parin kolmen vuoden aikana. Meidän on jatkossakin varauduttava muutoksiin mm. lainsäädännön muuttuessa, mutta myös muilta osin. Toimialamme rahoituskysymykset ja monet muut asiat tulevat muuttamaan lähivuosina.

Luotan kuitenkin siihen, että yksityiset sairaankuljetusyritykset menestyvät uusis-

sakin olosuhteissa hyvin. On tietysti ajoissa sopeutettava toiminta tuleviin muutoksiin. SSK ry:n on oltava mukana kaikessa kehitystyössä, jota nyt tehdään tämän hallituskauden aikana kaikilla kunnallisilla ja valtiollisilla tasoilla. Se on elinehto yksityiselle sairaankuljetukselle.

Tarveharkinta poistuu lupamenetelystä – SSK vastustaa ja vaatii myöntämisperusteeksi alan kokemusta

Kuten kaikki alasta kiinnostuneet jo tietävät, sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt esityksen, jonka tavoitteena on saattaa sairaankuljetuslupia ja sairaankuljetusajoneuvojen käytön korvaustaksan vahvistamista koskeva sääntely sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön piiriin. Tavoitteena on ensihoitoon kuuluvan sairaankuljetustoiminnan korkean hoidollisen osaamisen varmistaminen.

Ministeriön esityksessä ehdotetaan lakiin ja asetukseen sisällytettäväksi säännökset sairaankuljetuslupan myöntämisestä. Luvan myöntämisen edellytykset painottuisivat hoidolliseen asianmukaisuuteen ja potilasturvallisuuteen, mitä voidaan terveydenhuoltoon kiinteästi kuuluvan sairaankuljetuksen osalta pitää ensisijaisena. Luvan myöntämisedellytyksinä olisivat jatkossa asianmukainen sairaankuljetusajoneuvo ja sen varustus sekä asianmukainen koulutus toimintaan osallistuvilta henkilöiltä. Lupaviranomaisen olisi myönnettävä lupa, jos hakija, henkilökunta ja kalusto täyttävät laissa säädetyt edellytykset. Luvan myöntäminen ei jatkossa perustuisi tarveharkintaan.

Ministeriö esittää, että terveydenhuol-

lon palveluiden lupamenettelyssä ei sovelleta tarveharkintaa, vaan luvan myöntäminen perustuu ainoastaan palveluntuottajalta edellytettävien laatuvaatimusten täyttämiseen. Yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain mukaisen luvan myöntäisivät Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä lääninhallitukset. Luvan myöntäisi ainakin alkuvaiheessa sen läänin lääninhallitus, jossa liikenteenharjoittajan asemapaikka on. Useamman kuin yhden asemapaikan omaavalle luvan myöntäisi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Esityksen tavoitteena on toteuttaa yhtenäinen lupamenettely koko maassa. Muutoksen jälkeenkin sairaankuljetuslupa oikeuttaisi harjoittamaan ko. toimintaa koko maassa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Lupaviranomaisella tulee olla riittävät ja tosiasialliset mahdollisuudet puuttua epäasianmukaiseen sairaankuljetustoimintaan. Sairaankuljetusajoneuvojen korvaustaksojen vahvistamisesta säädettäisiin ehdotuksen mukaan sairausvakuutuslaissa vastaavasti kuten muidenkin erityisajoneuvojen korvaustaksojen vahvistamisesta takseja lukuun ottamatta. STM vahvistaisi esimerkiksi liiton esityksestä sairaankuljetusajoneuvojen korvaustaksat asetuksella, jota tarkistettaisiin tarpeen mukaan yleistä kustannuskehitystä vastaavasti.

Tarveharkinnan poisjättäminen tulee liiton mielestä jatkossa vaikuttamaan negatiivisesti sairaankuljetustoimintaan. Tietynasteisen tarveharkinnan jättäminen uuteen lakiin olisi erityisen tärkeätä sairaankuljetuksen laadullisen tason ja turvallisuuden ylläpitämiseksi myös jatkossa. Kyseessähän eivät ole bulkki-kuljetukset, joissa nopean

voiton tavoittelijat tulevat sesonkiluonteisesti ajamaan sinne, missä on kapasiteettivajetta, tai missä olisi milloinkin taloudellisesti hyvä olla hetkellisesti mukana. Sairaankuljetuksessahan on kyse pitkäjänteisestä toiminnasta, jonka rakentaminen hyväksi toimivaksi järjestelmäksi kestää kauan, jopa kymmeniä vuosia.

SSK ry katsoo, että tavoitteet ehdotuksessa ovat hyvät, mutta siitä jäävät puuttumaan keinot, joilla niihin päästäisiin. Jotta tavoitteisiin päästäisiin, SSK ry on ehdottanut, että lakiin/asetukseen määrätään luvan saamiseksi tietty kokemusvaatimus sairaankuljetuksesta ja yrittäjätoiminnasta, esimerkiksi viisi vuotta. Kokemusvaatimus kohdistuisi uusien lupien myöntämistilanteessa toiminnasta vastaavaan johtajaan. Tällä tavoin varmistettaisiin, että yrityksellä on käytännön mahdollisuus selvittää sairaankuljetustoiminnasta uskottavasti. Pidemmällä aikavälillä ehdotamme yrittäjätoimintakoulusta osaksi lupavaatimuksia. Saamiemme viimeisten tietojen mukaan esitöissä on liiton pyynnöstä tehty viimehetken rajoituksia vastaavan johtajan riittävästä kokemusvaatimuksesta. Tarkkaa aikarajaa ei kuitenkaan olisi määrätty, vaan yleisen käytännön mukaan se olisi noin kaksi vuotta. Laki tulee voimaan 3.12.2009.

Näillä sanoilla toivotan hyvää syksyä ja talven alkua positiivisin mielin.
Mikael Söderlund, toiminnanjohtaja